

تقسیم نفس قسمت کردن
بصورت مساوی

(با منبر دوست است)

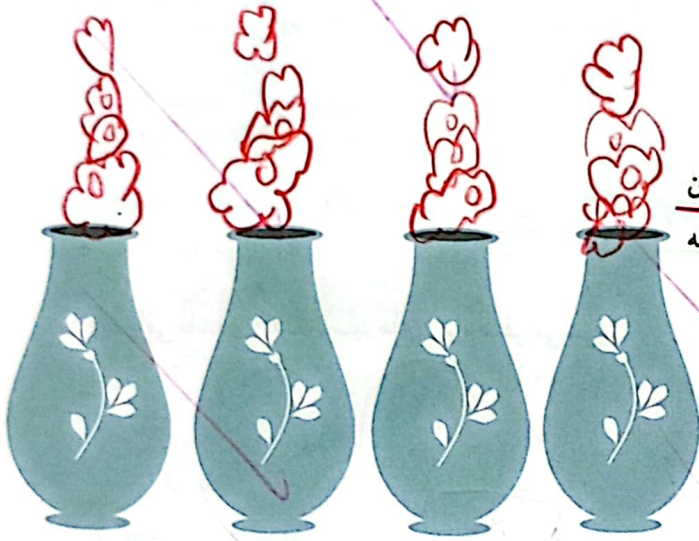
تقسیم با باقی مانده (= تقسیم جلیشی)

فعالیت

دسته های ۳ تایی

۱- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم با هر ۴ شاخه ی آن ها یک دسته گل درست کنیم.
چند دسته گل درست می شود؟ ۳ دسته
چند شاخه گل باقی می ماند؟ ۱ شاخه
با رسم شکل توضیح دهید.

نقطه محم در تقسیم

۲- ۱۷ شاخه گل داریم. می خواهیم آن ها را به طور مساوی در ۴ گلدان تقسیم کنیم. شما گل ها را یکی یکی در گلدان ها بکشید. این کار را ادامه دهید تا همه ی گل ها به تعداد مساوی در گلدان ها قرار گیرند.
در هر گلدان چند گل قرار می گیرد؟ ۴ شاخه
چند گل باقی می ماند؟ ۱ شاخه باقی می ماند.

علامت تقسیم در تقسیم جلیشی

برای حل کردن مسئله ی بالا می توانیم از نماد استفاده کنیم و پاسخ را به صورت زیر بنویسیم: (در ۱۷ تا چندتا ۴ تا وجود دارد؟)

مقسوم علیه (ممن است تعداد دسته ها) $17 \div 4 = 4 \text{ با باقی مانده } 1$

مقسوم (جواب تقسیم خارج قسمت) 4

باقی مانده 1 (جواب منبر)

مقسوم (عدد اول و اصلی) 17

مقسوم علیه (عدد اول و اصلی) 4

باقی مانده 1

جواب تقسیم جلیشی خارج قسمت

عدد اول و اصلی
بزرگتر است و مخرج
است تقسیم شود

برای پیدا کردن جواب (خارج قسمت) باید از جدول ضرب عددی که در مقسوم علم است استفاده کنیم و هر جوابی که در ضرب ما به مقسوم نزدیکتر است (مساوی) بگیریم (از آن است) را انتخاب داریم

نکته: تقسیم زمانی که با انتهای آن رسد که ما دیگر نتوانیم باقیمانده را بر مقسوم علیه تقسیم کنیم یعنی باید مقسوم علیه باقیمانده

۱- خارج قسمت و باقی مانده هر یک از تقسیم ها را به دست آورید. از راهنمای داده شده کمک بگیرید.

حذف صفرهای نامطلوب

حیول مرتب مربوط به مقدر

$$\begin{array}{r} 46 \overline{) 42} \\ \underline{42} \\ 04 \end{array}$$

$5 \times 6 = 30$ X
 $6 \times 6 = 36$ X
 $7 \times 6 = 42$ ✓
 $8 \times 6 = 48$ X

$$\begin{array}{r} 75 \overline{) 72} \\ \underline{72} \\ 03 \end{array}$$

$6 \times 9 = 54$ X
 $7 \times 9 = 63$ X
 $8 \times 9 = 72$ ✓
 $9 \times 9 = 81$ X

۲- تقسیم ها را انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 45 \overline{) 42} \\ \underline{42} \\ 03 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 48 \overline{) 48} \\ \underline{48} \\ 00 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 41 \overline{) 40} \\ \underline{40} \\ 01 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \overline{) 21} \\ \underline{21} \\ 01 \end{array}$$

۳- باقی مانده کدام تقسیم های زیر، صفر می شود؟

$\begin{array}{r} 18 \overline{) 18} \\ \underline{18} \\ 00 \end{array}$
 $\begin{array}{r} 8 \overline{) 6} \\ \underline{6} \\ 2 \end{array}$
 $\begin{array}{r} 13 \overline{) 12} \\ \underline{12} \\ 01 \end{array}$
 $\begin{array}{r} 12 \overline{) 14} \\ \underline{12} \\ 02 \end{array}$

۴- آیا تقسیم ۷۹ بر ۹ باقی مانده دارد؟ بله

تقسیم ۳۴ بر ۷ چطور؟ بله

$$\begin{array}{r} 79 \overline{) 72} \\ \underline{72} \\ 07 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 34 \overline{) 28} \\ \underline{28} \\ 06 \end{array}$$

کار با ماشین حساب

زده می شود

نکته: در تقسیم صفرهای دو طرف با هم

۱- حاصل تقسیم های زیر را به کمک ماشین حساب پیدا کنید.

$240 \div 10 = 24$ $128 \div 4 = 32$ $215 \div 5 = 43$

۲- حاصل تقسیم ۱۷ بر ۳ را با ماشین حساب به دست می آوریم. چه عددی روی صفحه

ظاهر می شود؟ آیا با این عدد آشنا شده اید؟ این اتفاق برای تقسیم هایی که باقی مانده دارند می افتد و حاصل تقسیم به این صورت نمایش داده می شود.

5.666666

(ف) راج قسمت (مقسوم علیه) + باقیمانده = مقسوم

۵ علامت مناسب بگذار. $< = >$

الف: $(2 \times 7) + (2 \times 3) < (2 \times 7) + (2 \times 3)$

ب: $(5 \times 8) \times 1 < (5 \times 1) \times 8$

پ: $(1 \times 20) + (2 \times 30) < 200 + 60$

ت: $2 \times 30 < 2 \times 1$

۶ چه عددی را به ۲۰ اضافه کنیم تا حاصل جمع، ۴ برابر ۱۰۰ شود؟

۷ به ۱۰ برابر عددی ۷ واحد اضافه کردیم، حاصل ۹۷ شد. خود آن عدد چند است؟

$9 \times 10 + 7 = 97$
 $97 - 7 = 90$

۸ از پنجاه برابر عددی ۳۰ واحد کم کرده ایم، حاصل ۱۷۰ شد. خود آن عدد چند است؟

$50 \times 4 - 30 = 170$
 $20 + 170 = 190$

۹ حمید با ۱۰ سکه ۲۰ تومانی و ۹۰ سکه ۱۰۰ تومانی یک دفتر خرید. قیمت دفتر چقدر است؟

$9 \times 100 + 20 = 920$ تومان

۱۰ اگر در یک وعده غذای یک خانواده، ۲ نان کامل مصرف شود، حساب کن این خانواده که ۳ وعده غذا در روز می خورند،

در ده روز چند قرص نان احتیاج دارند؟

$2 \times 2 = 4$ نان در یک روز
 $4 \times 10 = 40$

۱۱ هر سال ۳۶۵ روز است. اگر هر روز ۱۰ دقیقه پیاده روی کنیم، در یک سال چند دقیقه پیاده روی کرده ایم؟

- ۱) ۳۶۵ دقیقه
- ۲) ۳۶۵۰ دقیقه
- ۳) ۳۶۵۰۰ دقیقه
- ۴) ۳۶۵۰۰۰ دقیقه

$10 \times 365 = 3650$

خودارزیابی

نیاز به تلاش	قابل قبول	خوب	خیلی خوب
☐	☐	☐	☒
☐	☐	☐	☒
☐	☐	☐	☒

- توانایی استفاده از مشرب عدد ۱۰ و ۱۰۰
- توانایی تکمیل تساوی های مشرب
- توانایی استفاده از قوانین مشرب در حل مسائل